उपभोक्ता समिति व्यवस्थापन तथा संचालन कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना :

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र गरिने पूर्वाधार विकास निर्माण, सामाजिक विकास लगायतका अन्य कार्यहरु उपभोक्ता समितिद्धारा गराउँदा सबै वर्ग र क्षेत्रमा विशेष गरी गरीब, महिला, बालबालिका, सामाजिक एवं आर्थिक दृष्टिकोणबाट पिछडिएका वर्ग र समुदाय एवं क्षेत्रको पहुँच र स्वामित्व रहने गरी श्रोत साधनको उपयुक्त ढंङ्गले परिचालन गर्दै सन्तुलित र समान तवरबाट सहज र सरल रुपमा सेवा सुविधा उपलब्ध गराउन एवं पूर्वाधार विकास निर्माण, सामाजिक विकास लगायतका अन्य कार्यहरुलाई मितव्ययी, सहभागितामूलक, पारदर्शि, उत्तरदायी, समावेशी, न्यायोचित, दिगो र गुणस्तरयुक्त गराउँदै गरीबि न्यूनीकरण र दिगो विकासका लागि श्रोत र साधनलाई व्यवस्थित गरी संचालन गर्नका लागि "स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४" को दफा १०२ को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी राप्ती गाउँ कार्यपालिकाले "उपभोक्ता समिति व्यवस्थापन तथा संचालन कार्यविधि, २०७५" जारी गरी लागू गरिएको छ ।

भाग - १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :**

(१) यस कार्यविधिको नाम "उपभोक्ता समिति व्यवस्थापन तथा संचालन कार्यविधि, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "गाउँपालिका" भन्नाले राप्ती गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।

(ख) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले वडाको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

(ग) "योजना" भन्नाले आयोजना तथा कार्यक्रम समेतलाई जनाउँछ ।

(घ) "उपभोक्ता समिति" भन्नाले आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरुको समूहले कुनै आयोजना निर्माण, संचालन, व्यवस्थापन र मर्मत संभार गर्नका लागि आफूहरु मध्येबाट निश्चित प्रक्रिया बमोजिम गठन गरेको समिति सम्झनुपर्छ र सो शब्दले टोल विकास संस्था एवं लाभग्राही समूह समेतलाई समेत जनाउँछ ।

(ङ) "सार्वजनिक परीक्षण" भन्नाले योजना तथा कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएपछि फरफारक गर्नु पूर्व योजना तथा कार्यक्रममा भएको लगानीको सरोकारवालाले गर्ने लेखाजोखा सम्झनुपर्छ ।

(च) "गैर सरकारी संस्था" भन्नाले यस कार्यविधिको प्रयोजनार्थ प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका र गाउँपालिकाको गाउँसभाबाट आफ्नो कार्यक्रम स्वीकृत गराई गाउँपालिकासँग समन्वय राखी कार्य संचालन गर्ने गैर नाफामूलक संस्था सम्झनुपर्छ ।

(छ) “सामुदायिक संस्था” भन्नाले जनचेतना सम्बन्धी तालिम, अभिमुखीकरण, सीप विकास, बचत, कर्जा परिचालन, समावेशी विकास र सशक्तीकरण गर्ने उद्देश्यले निश्चित प्रक्रिया अवलम्बन गरी प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका टोल विकास संस्था तथा गाउँपालिकामा सूचीकृत भएका समुदायमा आधारित संस्था सम्झनुपर्छ ।

(ज) “लक्षित समूह” भन्नाले आर्थिक रुपमा विपन्न वर्गका महिला, बालबालिका तथा आर्थिक र सामाजिक रुपमा पिछडिएका वर्गहरु (सबै जातजातिका विपन्न वर्गहरु, ज्येष्ठ नागरिक, दलित, आदिवासी/जनजाती, भिन्न क्षमता भएका व्यक्तिहरु, मधेशी, मुस्लिम तथा पिछडावर्ग) तथा नेपाल सरकारले लक्षित समूह भनी तोकेका वर्ग एवं समुदाय सम्झनुपर्छ ।

(झ) “ठूला मेशिनरी तथा उपकरण” भन्नाले वातावरणलाई अत्याधिक ह्रास पु-याउने प्रकृतिका ठूला मेशिनरी, उपकरण (बुलडोजर, एक्साभेटर, रोलर, लोडर आदि) जस्ता श्रमलाई विस्तापित गर्ने खालका मेशिनरी तथा उपकरण सम्झनुपर्छ ।

३. **कार्यविधिको उद्देश्य :**

(क) गाउँपालिकाको सवै प्रकारका स्रोत र साधनलाई उद्देश्यमूलक, पारदर्शी, उत्तरदायी, र जवाफदेहीपूर्वक खर्च गर्ने पद्धतिको निर्माण गर्न सघाउ पु-याउने,

(ख) स्थानीय स्तरमा रोजगारी र आय वृद्धिबाट जीवनस्तरमा सुधार तथा रहनसहनमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याई गरीबी निवारणको लक्ष्य पूर्तिमा सहयोग पु-याउने,

(ग) निश्चित प्रक्रिया बमोजिम गठित उपभोक्ता समितिलाई आफूले गर्ने र गरेका आयोजना प्रति जिम्मेवारी एवं उत्तरदायी बनाउने,

(घ) सिमित स्रोत र साधनको परिचालन मार्फत अधिकतम लाभ प्राप्त गरी सो को न्यायोचित वितरणमा सघाउ पु-याउने, र

(ङ) स्थानीय स्तरमा सुशासन कायम गर्न पारदर्शिता र उत्तरदायित्व सम्बन्धी व्यवस्थाको प्रवर्द्धन गर्ने ।

४. **कार्यविधिको कार्यक्षेत्र :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यान्वयन तथा संचालन गरिने आयोजनाहरुलाई व्यवस्थित बनाई नतिजामूखी बनाउनु यस कार्यविधिको कार्यक्षेत्र हुनेछ ।

भाग - २

योजना व्यवस्थापन तथा संचालन

५. **उपभोक्ता समिति सम्बन्धी व्यवस्था :** उपभोक्ता समिति गठन गर्दा देहाय बमोजिमका प्रावधानहरु पलना गर्नुपर्नेछ ।

(क) उपभोक्ता समिति मार्फत आयोजना कार्यान्वयन र संचालन गर्दा आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने घरपरिवारको पहिचान गरी त्यस्ता घरपरिवारको आम भेलाबाट सम्बन्धित आयोजना स्थलमा नै ७ देखि ११ सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ । उपभोक्ता समितिका सदस्यहरुले नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि पेश गर्नुपर्नेछ ।

(ख) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरुमा ३३ प्रतिशत महिला हुनुपर्नेछ । साथै समितिको अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षमध्ये कम्तीमा एकजना महिला पदाधिकारी हुनुपर्नेछ । लाभान्वित समूहमा लक्षित वर्ग वा दलित, आदिवासी/जनजाति, पिछडिएका समुदाय तथा वर्ग, मधेशी, मुस्लिम आदिको उपस्थिति रहेको अवस्थामा तिनीहरुको समेत प्रतिनिधित्व हुनुपर्नेछ ।

(ग) स्थानीय तहका निर्वाचित बहालवाला पदाधिकारी, स्थानीय तहको सर्वदलीय संयन्त्रमा भागलिने राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरु, बहालवाला सरकारी कर्मचारी, शिक्षक, निर्माण व्यवसायी, सरकारी पेश्की वा बेरुजु फछ्र्यौट नगरेका व्यक्तिहरु उपभोक्ता समितिका सदस्य हुन पाउने छैनन् । साथै एकै समयमा एक जना व्यक्ति एक भन्दाबढी समितिको सदस्य हुन र एक घरपरिवारबाट एकजना भन्दा बढी सदस्य हुन पाइनेछैन ।

(घ) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा गाउँपालिकाको वडा अध्यक्ष वा वडा सचिवको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।

(ङ) उपभोक्ता समिति गठन सर्वसम्मत तरिकाले गर्नुपर्नेछ । सर्वसम्मत हुन नसकेको अवस्थामा चुनावी प्रक्रिया अवलम्वन गरी बहुमतीय प्रणालीबाट गठन गर्न सकिनेछ ।

(च) उपभोक्ता समितिद्वारा संचालन हुने आयोजनाको कार्यान्वयनमा नियमित सहजीकरण तथा अनुगमन गरी आयोजनालाई चुस्तदुरुस्त, पारदर्शी, प्रभावकारी र अधिकतम लाभदायी बनाउन मद्वत गर्न वडा स्तरीय दफा (१२) र (१३) बमोजिमको **गाउँपालिका/वडा स्तरीय सुपरीवेक्षण एवं अनुगमन समिति गठन** गरिनेछ र अन्तिम भुक्तानी एवं फरफारक गर्नुपूर्व यस्तो समितिको सिफारिस लिनुपर्नेछ ।

(छ) सामाजिक परिचालनका माध्यमबाट गठन भएका समूह, सामुदायिक संस्था (जस्तै सामुदायिक वन व्यवस्थापन/उपभोक्ता समिति, सहकारी संस्थाहरु, आमा समूह, कृषि समूह, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, सामुदायिक संगठन आदि) कार्यक्रम/आयोजना संचालन गर्न इच्छुक भएमा छुटै उपभोक्ता समिति गठन नगरी त्यस्ता समूह मार्फत कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ ।

(ज) उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन गरिने आयोजनाहरु श्रममूलक प्रविधिमा आधारित रही स्थानीय श्रमको उपयोग र परिचालनलाई उच्च प्राथमिकता दिनु पर्नेछ । साथै

लोडर, बुलडोजर, एक्साभेटर, रोलर, ग्रेडर, विटुमिन डिष्ट्रिव्युटर, विटुमिन व्याईलर जस्ता ठूला मेशीनरी औजारको प्रयोग गर्न पाईनेछैन ।

(झ) श्रममूलक तवरबाट काम कुन नसकी मेशिनरी उपकरणको प्रयोग गर्नुपर्ने भएमा गरिने कामको नर्म्स तथा लागत अनुमान स्वीकृत गरी स-साना मेशिनरी उपकरणको प्रयोग गर्न सकिनेछ । तर श्रममूलक तवरबाट कार्य गराउने गरी लागत अनुमान तयार गरी मेशिनरी उपकरणको प्रयोगद्धारा कार्य गराइएको पाइएमा तत्कालै आवश्यक कारवाही गरी भुक्तानी रकम अशुल उपर गर्ने र सोको विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।

(ञ) उपभोक्ता समितिले संचालन गर्ने गरी सम्झौता भएको कार्यक्रम/आयोजना उपभोक्ता समिति स्वयमले कार्यान्वयन नगरी कुनै निर्माण व्यवसायी वा सव-कन्ट्रयाकबाट कार्यान्वयन गर्न गराउन पाइनेछैन । त्यसरी दिएको पाईएमा समितिसँगको सम्झौता रद्ध गरी बैकल्पिक माध्यमबाट कार्यान्वयन गराउन सकिनेछ ।

(ट) उपभोक्ता समितिको गठन र यसको बैठकको निर्णयहरुको अभिलेख अध्यक्षबाट प्रमाणित गराई उपभोक्ता समितिको सचिवले राख्नुपर्नेछ ।

(ठ) गाउँपालिकाले कुनै पनि समयमा उपभोक्ता समिति तथा आयोजना कार्यान्वयन गर्ने निकाय/संघ-संस्थाको आर्थिक कारोवारको बारेमा जाँचबुझ वा निरीक्षण गर्न सक्नेछ ।

(ड) प्रचलित ऐन, नियम, प्रक्रिया र मापदण्ड विपरीत उपभोक्ता/अनुगमन समिति गठन गरेको वा सिफारिस गरेको पाइएमा यसरी गठन वा सिफारिस गर्ने व्यक्ति/संस्थालाई समेत आवश्यक कारवाही गर्न सक्नेछ ।

(ढ) उपभोक्ता समितिले आफूले प्राप्त गरेको कुनै रकम दुरुपयोग गरेको पाइएमा वा खण्ड (ञ) बमोजिम निर्माण व्यवसायी वा सव-कन्ट्याक्टरबाट कार्यान्वयन गरेको पाइएमा गाउँपालिकाले छानविन गरी उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुबाट दामासाहीले सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्नेछ ।

(ण) उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन भएका आयोजनाहरुको कार्यसम्पन्न भए पश्चात गाउँपालिकाले साको रेखदेख मर्मत संभार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नेछ ।

६. **<u>योजना सम्झौता सम्बन्धी व्यवस्था</u>** : गाउँपालिका र उपभोक्ता समिति/समुदायमा आधारित संस्था/गैर सरकारी संस्थाबीच योजना कार्यान्वयन तथा संचालन गर्दा अनुसूची-१मा तोकिएको ढाँचामा सम्झौता गर्नुपर्नेछ । लागत अनुमान रु.दुईलाख भन्दा कम रहेका योजना वार्षिक खरिद योजनाको समय सिमा र प्रचलित कानुनको अधिनमा रही सम्झौता वडा सचिवले गर्ने छ ।

७. **<u>योजना तथा कार्यक्रम सम्झौता सेवा शुल्क</u>** : गाउँपालिका वा सम्बन्धित वडामा उपभोक्ता समितिद्वारा कार्यान्वयन तथा संचालनत हुने आयोजनाहरुको गाउँपालिका/वडाले गाउँसभाबाट स्वीकृत गरेकोमा सो बमोजिमको योजना तथा कार्यक्रम सम्झौता सेवा शुल्क लिई उपभोक्ता समितिसँग योजना तथा कार्यक्रम सम्झौता गर्नुपर्नेछ ।

८. **उपभोक्ता समितिको खाता सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) उपभोक्ता समिति, गैर सरकारी संस्था वा सामुदायिक संस्थाले रु २५ हजार भन्दा माथिको आर्थिक कारोवार गर्दा वा भुक्तानी दिंदा अनिवार्य रुपमा बैंक/वित्तीय संस्थामार्फत गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपभोक्ता समितिको खाता अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट संचालन हुनेछ । खाता संचालकहरुको तीनपुस्ते खुलाई आयोजना खाता र गाउँपालिकामा अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।

९. **सूचना पाटी सम्बन्धी व्यवस्था** : रु एक लाख वा सो भन्दा बढी लागत अनुमान भएका कार्यक्रम /आयोजनाहरुको सूचना पाटी अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा निर्माण गरी वा बनाई सर्वसाधरणले देख्ने गरी योजना स्थलमा राख्नु पर्नेछ ।

१०. **सार्वजनिक परीक्षण** : (१) आयोजना सम्पन्न भैसकेपछि त्यस्ता आयोजनाको अनुसूची-३ बमोजिम सार्वजनिक परीक्षण गराउनु पर्नेछ । सार्वजनिक परीक्षण नभएसम्म अन्तिम किस्ता भुक्तानी दिईनेछैन ।

(२) दफा १० (१) सँग सम्बन्धित सार्वजनिक परीक्षणका लागि उपभोक्ता समिति/सामुदायिक संस्थाले अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा विवरण तयार गर्नुपर्नेछ ।

११. **आयोजनाको जाँचपास, फरफारक सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) आयोजना संचालन गर्ने निकाय, संस्था वा व्यक्तिले आफूले संचालन गरेका आयोजना सम्पन्न भएपछि जाँचपास वा फरफारक गर्न गाउँपालिकामा प्रतिवेदन दिनुपर्नेछ ।

(२) खण्ड (१) बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदन पश्चात गाउँपालिकाले भौतिक पूर्वाधार आयोजनाको हकमा (सडक, भवन, सिंचाई, खानेपानी, कुलो, नहर आदि जस्ता निर्माण प्रकृतिका आयोजना) प्रतिवेदन प्राप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र त्यस्तो आयोजनाको जाँजपास वा फरफारक गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

(३) खण्ड (२) मा उल्लेख भएका बाहेक जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने प्रकृतिका तालीम, गोष्ठि, सेमिनार, अध्ययन-भ्रमण, प्रचार प्रसार आदि जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्ने निकाय, संस्था वा व्यक्तिले आफूले संचालन गरेका कार्यक्रमको उद्देश्य, भौतिक र वित्तीय प्रगति लगायतका कुरा खुल्ने प्रतिवेदन प्राप्त भएकोमा गाउँपालिकाले सम्झौता बमोजिम त्यस्ता कार्यक्रम सम्पन्न भए वा नभएको हेरी फरफारक गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो फरफारक गाउँपालिकामा प्रतिवेदन प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र गरिसक्नु पर्नेछ ।

भाग - ३

अनुगमन, प्रतिवेदन र जिम्मेवारी

१२. **वडा स्तरीय अनुगमन समिति** : (१) वडाले आफ्नो क्षेत्रभित्र संचालन तथा कार्यान्वयन गरिने आयोजना एवं कार्यक्रमको लागत, परिमाण, समय सीमा, गुणस्तरीयताका आधारमा नियमित अनुगमन गरी पृष्ठपोषण दिन देहाय बमोजिमको अनुगमन समिति गठन गरिनेछ ।

तपसिल :

(क) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष	संयोजक
(ख) वडा सदस्यहरु	सदस्य
(ग) वडा सचिव	सदस्य सचिव

यस समितिले अनुगमन गर्दा देखिएका विषयका अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समितिलाई नियमित रुपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१३. **गाउँपालिका स्तरीय सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समिति** : (१) गाउँपालिका स्तरका उपभोक्ता समिति/समुदायिक संस्था तथा गैर सरकारी संघसंस्था वा टेण्डरबाट संचालन गरिने आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन गर्न देहाय बमोजिमको एक गाउँपालिका स्तरीय सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समिति गठन गरिनेछ ।

तपसिल :

(क) गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष	संयोजक
(ख) अध्यक्षले तोकेका एक जना महिला सहित कार्यपालिकाका सदस्य मध्ये दुई जना सदस्य	सदस्य
(ग) प्रमुख प्रशाकीय अधिकृत	सदस्य
(घ) प्रमुख योजना शाखा	सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समितिले वार्षिक अनुगमन कार्य योजना बनाई कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

(३) अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समितिले गरेको कामको प्रतिवेदन कम्तिमा एक पटक प्रत्येक महिना कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) कार्यपालिकाले अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन समेतका आधारमा योजना कार्यन्वयनमा देखिएका त्रुटीहरु सच्चाउन तथा समय र गुणस्तर कायम गर्न सम्बन्धित पक्ष (उपभोक्ता समिति, निमार्ण व्यवसायी, परामर्शदाता तथा कर्मचारी) लाई आवश्यक निर्देशन दिनु पर्नेछ । अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समितिले दिएको निर्देशन पालन गर्नु सम्बन्धित पक्षको जिम्मेवारी हुनेछ ।

१४ **गाउँपालिका/वडा स्तरीय अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण प्रतिवेदन** : गाउँपालिका वा वडा स्तरमा उपभोक्ता समिति वा अन्य निकायबाट कार्यान्वयन तथा संचालन हुने योजनाको दफा (१२) र (१३) बमोजिमको समितिले अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेछ ।

१५. **आयोजनाको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन** : आयोजना कार्यान्वयन गर्ने निकाय वा उपभोक्ता समितिले आयोजनाको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन अनुसूची-६ को ढाँचामा सम्झौतामा तोकिए बमोजिमको समयमा गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१६. **वडा अध्यक्षको जिम्मेवारी** : गाउँपालिकाका वडाहरुमा कार्यान्वयन तथा संचालन हुने वा भएका आयोजना, कार्यक्रमहरुको शुरुवात देखिनै सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्षले नियमित रुपमा अनुगमन, सुपरीवेक्षण गर्ने र त्यस्ता आयोजना, कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण गरे पश्चात सिलसिलेवार प्रक्रिया पुरा भए वा नभएको हेरी गाउँपालिकामा आयोजना सम्पन्नको सिफारिस गर्नुपर्नेछ ।

१७. **अभिलेखिकरण** : गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र आयोजना संचालन तथा कार्यान्वयनमा संलग्न उपभोक्ता समिति, सामुदायिक संस्था एवं गैर सरकारी संघ संस्थाको अनुसूची-७ बमोजिम अभिलेखिकरण गरी लगत व्यवस्थित गर्नुपर्नेछ ।

भाग - ४

विविध

१८. **अभिमुखीकरण सम्बन्धी व्यवस्था** : गाउँपालिकाले गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तथा वडा कार्यालय एवं विषयगत शाखा वा कार्यालयका कर्मचारी, सरोकारवाला अन्य संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरुलाई यस कार्यविधिका मुख्य मुख्य प्रावधानका बारेमा अभिमुखीकरण गर्नेछ ।

१९. **थपघट र हेरफेर** : यस कार्यविधि कार्यान्वयनका क्रममा कुनै बाधा अवरोध वा अस्पष्टता भएमा व्यस्तो बाधा अडचन फुकाउने प्रयोजनका लागि गाउँ कार्यपालिकाले यस कार्यविधिमा आवश्यकता अनुसार व्याख्या, थपघट, संशोधन वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

२०. **खारेजी र बचाउ** : यस कार्यविधिका प्रावधानहरुलाई कार्यान्वयन गर्दा यस कार्यविधि लागू हुनु भन्दा अघि गाउँसभाबाट स्वीकृत भएका कार्यक्रम र वजेटलाई साही अनुसार कार्यान्वयन तथा संचालन गर्न यस कार्यविधिले बाधा पु-याएको मानिने छैन । तर यस कार्यविधिको हकमा यसै कार्यविधिमा उल्लेख भए बमोजिम गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-१

राप्ती गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मसुरिया, दाङ

राप्तीगाउँपालिका र उपभोक्ता समिति/समूदायमा आधारित संस्था/गैरसरकारी संस्थाबीच गरिने योजना सम्झौता फाराम

१. सम्झौता गर्ने पक्ष र आयोजना :

(क) उपभोक्ता समिति/समूदायमा आधारित संस्था/गैरसरकारी संस्थाको विवरण :

सम्झौता गर्ने संस्थाको प्रतिनिधिको :

१. नाम, थर :

२. पद :

३. ठेगाना :

(ख) आयोजनाको विवरण :

१. नाम :

२. ठेगाना :

३. उद्देश्य :

४. आयोजना स्वीकृत गर्ने निकाय :

५. आयोजना शुरु हुने मिति :

६. आयोजना सम्पन्न हुने मिति :

२. आयोजना लागत सम्बन्धी विवरण :

(क) आयोजनाको अनुमान लागत : रु

(ख) लागत व्यहोर्ने स्रोतहरु

१. नेपाल सरकार : रु

२. सम्बन्धीत गाउँपालिकाबाट : रु

३. अन्य स्थानीय तहबाट : रु

४. गैरसरकारी संघसंस्थाबाट : रु

५. समुदायमा आधारित संस्थाबाट : रु

६. विदेशी दातृ संघसंस्थाबाट : रु

७. उपभोक्ता समितिबाट : रु

८. अन्यबाट : रु

जम्मा : रु

(ग) निर्माण सामाग्रीको विवरण :

क्र.स.	परिमाण	सामाग्रीको नाम	एकाई
१.	विषयगत शाखाबाट		
२.	सम्बन्धीत गाउँपालिकाबाट		
३.	अन्य स्थानीय तहबाट		
४.	गैरसरकारी संघसंस्थाबाट		
५.	समुदायमा आधारित संस्थाबाट		
६.	विदेशी दातृ संघसंस्थाबाट		
७.	उपभोक्ता समितिबाट		
८.	अन्यबाट		

(घ) योजनाबाट लाभान्वित हुने :

१. घरपरिवार संख्या :

२. जनसंख्या :

३. समुदाय :

४. अन्य समुदायमा आधारित गैरसरकारी संस्था :

३. उपभोक्ता समिति/गैरसरकारी संस्था/समुदायमा आधारित संस्था सम्बन्धी विवरण :

(क) गठन भएको मिति :

(ख) पदाधिकारीहरुको नाम, थर र ठेगाना :

१. अध्यक्ष :

२. उपाध्यक्ष :

३. कोषाध्यक्ष :

४. सदस्य :

५. सदस्य :

६. सदस्य :

७. सदस्य :

८. सदस्य :

९. सदस्य :

१०. सदस्य :

११. सदस्य :

(ग) गठन गर्दा उपस्थित लाभान्वितको संख्या :

(घ) गठन गर्दा अनुपस्थित लाभान्वितको संख्या :

४. आयोजना गठन सम्बन्धि अनुभव :

५. उपभोक्ता समिति/समुदायमा आधारित संस्था/गैरसरकारी संस्थाले प्राप्त गर्ने किस्ता विवरण :

किस्ताको क्रम	मिति	किस्ताको रकम	निर्माण सामाग्री	परिमाण	कैफियत
पहिलो					
दोस्रो					
तेस्रो					
जम्मा					

६. आयोजनाको मर्मत सम्भार व्यहोर्ने व्यवस्था (मासिक, चौमासिक, वार्षिक स्रोत)

(क) मर्मत संभारको जिम्मा लिने समिति/संस्थाको नाम :

(ख) जनश्रमदान (श्रमशक्ति संख्या) :

(ग) सेवा शुल्कबाट : रु

(घ) दस्तुर, चन्दाबाट : रु

(ङ) लागत सहभागिता वा अनुदानबाट : रु

(च) ब्याज वा अन्य बचतबाट : रु

७. अन्य (प्राविधिक र व्यवस्थापन सम्बन्धी) विवरण :

(क) (ख) (ग)

सम्झौताका शर्तहरु :

१. प्राप्त रकम तथा निर्माण सामाग्री सम्बन्धित आयोजनाको उद्देश्यका लागि मात्र प्रयोग गर्ने गराउने छौं ।

२. आयोजना सम्पन्न भएपछि सम्बन्धित गाउँपालिकाबाट जाँचपास गरी फरफारक लिनेछौं ।

३. आम्दानी खर्चको विवरण र कार्यप्रगतिको जानकारी उपभोक्ता समूहलाई गराई /छलफर गरी अर्को किस्ता माग गर्नेछौं ।

४. नगदी, जिन्सी सामानको प्राप्ती, खर्च र बाँकी तथा आयोजनाको प्रगति विवरण अभिलेख आदि तयार राख्नेछौं ।

५. आयोजनाको मुल लागत भन्दा घटी लागतमा आयोजना सम्पन्न भएको अवस्थामा सो मुताविक नै अनुदान र श्रमदानको प्रतिशत निर्धारण गरी भुक्तानी लिन/दिन सहमत छौं ।

६. आयोजना संचालन गर्ने निकायले आयोजनाको मर्मत सम्भारको पनि व्यवस्था गर्नेछौं ।

७. आयोजना मिति ..... देखि शुरु गरी मिति ..... सम्म पुरा गर्ने गराउनेछौं ।

८. अन्य शर्तहरु

(क)

(ख)

(ग)

(घ)

९. उपयुक्त बमोजिम गर्न हामी मञ्जुर छौं ।

गाउँपालिकाको तर्फबाट	आयोजना संचालन गर्नेको तर्फबाट
नाम, थर :	अध्यक्षको नाम, थर :
पद/दर्जा :	दस्तखत :
दस्तखत :	सचिवको नाम, थर :
	दस्तखत

इति सम्वत २०७..... साल ..... गते रोज ..... शुभम् ।

अनुसुचि -२

कार्यविधिको दफा ९ सँग सम्बन्धित

सुचना पार्टीको नमुना

राप्ती गाउँपालिका **गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय** मसुरिया, दाङ	
आयोजनाको नाम : वडा नं. : गाउँपालिका : उ.स.को नाम उ.स. अध्यक्षको नाम : जम्मा सदस्य संख्या : महिला सदस्य संख्या : आयोजना सुरु हुने मिति :	बजेट /श्रोत १. गाउँपालिका : २. अन्य : क. जनश्रमदान ख. जिन्सी सहयोग ग. प्राविधिक सहयोग घ. निजि क्षेत्र सहयोग ङ. अन्य निकाय (नाम उल्लेख गर्ने) सहयोग ४. कुल लागत :
आयोजना सम्पन्न हुने मिति :	आयोजना सम्पन्न भएको मिति :

(पुनश्च : उपरोक्त नमुना अनुसारको विवरण आयोजना स्थलमा सबै स्पष्ट देख्ने गरी राख्नु पर्नेछ ।)

अनुसुचि - ३
(कार्यविधिको दफा १० सँग सम्बन्धित)
सार्वजनिक परीक्षणको फाराम

मिति : २० / /

श्री राप्ती गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
मसुरिया, दाङ

खर्च सार्वजनिक सुचना फाराम ।

१. आयोजनाको नाम :

२. आयोजनाको स्थल :

३. विनियोजित बजेट :

४. आयोजना स्वीकृत भएको आ.व.:

५. आयोजना सम्झौता भएको मिति :

६. काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति :

७. काम सम्पन्न भएको मिति :

८. उ.स.को बैठकले खर्च स्वीकृत गरेको मिति :

खर्च विवरण

(अ) अनुदानतर्फ

(क) निर्माण सामाग्री (आयत गर्नुपर्ने सामान):

१.

२.

३.

४.

ख) कामदार विवरण :

१. सिपालु दिन सख्या :

२. ज्यामी दिन सख्या :

ग) ढुवानी विवरण :

१. ट्रक/ट्रैक्टर भाडा :

२. मानिसद्धारा ढुवानी :

घ) मेशिन तथा औजार :

१.

२.

(आ) श्रमदानतर्फ

(क) निर्माण सामाग्री (स्थानिय सामाग्री) :

१.

२

३.

४.

ख) कामदार विवरण :

१. सिपालु दिन सख्या :

२. ज्यामी दिन सख्या :

ग) ढुवानी विवरण :

१. ट्रक/ट्रैक्टर भाडा :

२. मानिसद्धारा ढुवानी :

घ) मेशिन तथा औजार :

१.

२.

खर्च सार्वजनिक समयको उपस्थिति :

१. उपभोक्ता समिति/समुहका पदाधिकारीहरु

क)

ख)

ग)

घ)

२. स्थानीय सामाजिक संघ संस्थातर्फ

क)

ख)

ग)

घ)

उपर्युक्त खर्च विवरण उपभोक्ता भेला तथा बैठकमा निर्णय गरी जानकारीको लागि तयार गरिएको व्यहोरा प्रमाणित गरिएको छ । साथै उपभोक्ता तथा सम्बन्धित गाउँपालिका /वडाका पदाधिकारी एवं स्थानिय सामाजिक संघ सस्थाको रोहवरमा सम्पन्न आयोजनाको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको र सो आयोजनाबारे सार्वजनिक जानकारी सबै सरोकारवालाहरुलाई यस सुचना सार्वजनिक स्थलको सुचना पार्टीमा टाँस गरिएको छ ।

(द्रस्टव्य : सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रममा उपस्थिति सरोकारवालाको उपस्थिति अनिवार्य रुपमा संलग्न हुनुपर्नेछ ।)

.....	.....	रोहवर
नाम :	नाम : .	.....
उपभोक्ता समितिको सचिव	उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष	स्थानिय तहको कर्मचारी/सामाजिक परिचालक

अनुसुचि - ४

कार्यबिधिको दफा १० (१) सँग सम्बन्धीत सार्बजनिक परीक्षणका लागि उपभोक्ता समिति/सामुदायिक सँस्थाले तयार गर्ने बिवरणको ढाँचा

१. आयोजनाको

क) नाम :-

ख) स्थल :-

ग) लागत अनुमान :-

घ) आयोजना सुरु हुने मिति :-

ङ) आयोजना सम्पन्न हुने मिति :-

२. उपभोक्ता समिति/सामुदायिक सँस्थाको

क) नाम :-

ख) अध्यक्षको नाम :-

ग) सदस्य संख्या महिला : पुरुष :

३. आम्दानी खर्चको बिवरण :-

क) आम्दानी तर्फ

आम्दानीको श्रोत (कहाँ बाट कति नगद तथा जिन्सी प्राप्त भयो खुलाउने)	रकम वा परिमाण	कैफियत

ख) खर्च तर्फ

खर्चको बिवरण	**दर**	**परिमाण**	**जम्मा**
खर्चको बिवरण			
१.सामाग्री (के के सामाग्री खरिद भयो ?)			
२. ज्याला (के मा कति ज्याला भुक्तानी भयो ?)			
३. श्रमदान (कति जनाले श्रमदान गरे ?)			
४. ब्यबस्थापन खर्च (ढुँवानी तथा अन्य खर्च)			

ग) मौज्दात

विवरण	रकम वा परिमाण	कैफियत
१. नगर		
बैंक		
व्यक्तिको जिम्मा		
२. सामाग्रीहरु		

घ) भुक्तानी दिन बाँकी

विवरण	रकम वा परिमाण

४. सम्पन्न आयोजनाको लक्ष्य तथा प्रगथि विवरण

कामको विवरण	लक्ष्य	प्रगति

५. आयोजनाले पुऱ्याएको लाभ तथा प्रत्यक्ष रुपमा लाभान्वित जनसंख्या (आयोजना संचालन भएको स्थलका उपभोक्ताहरु) ।

६. आयोजना संचालन गर्दा आयोजक संस्थामा कामको जिम्मेवारी बाँडफाँड (कस-कसले कस्तो-कस्तो कामको जिम्मेवारी लिएका थिए ? खुलाउने)

.....	.....	.....
कोषाध्यक्ष	सचिव	अध्यक्ष

अनुसुचि - ५
कार्यविधिको दफा १४ सँग सम्बन्धित
अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन

राप्ती गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मसुरिया, दाङ

क्र.स. आयोजनाको

१. नाम र स्थान :

२. लागत अनुमान :

३. निर्माण प्रक्रिया :

क) उपभोक्ता समिति :

ख) सामुदायिक संस्था :

ग) गैरसरकारी संस्था :

घ) विषयगत कार्यालय :

ङ) सार्वजनिक निजी साझेदारी :

च) ठेक्कापट्टा :

४. आयोजना : क) सम्झौता मिति : ख) सम्पन्न हुने मिति :

ग) आयोजनामा संलग्न साझेदारहरुले लागत सहभागिता जनाएको वा नजनाएको (जनाएको भए प्रतिशतमा राख्ने)

५. आयोजना अनुगमन

आयोजना अनुगमन गर्दा निम्न पक्षहरुलाई ध्यान दिई अनुगमन प्रतिवेदनमा समावेश गर्नुपर्नेछ ।

क) आर्थिक पक्ष (योजनामा प्राप्त बजेट तोकिएको उद्येश्यमा लगानी भए नभएको)

ख) भौतिक पक्ष कार्यतालिका बमोजिमको समयमा कार्य भए नभएको

सुपरिवेक्षण, सहजीकरण भए नभएको :

तोकिएको लक्षित समुहमा कार्यक्रम पुगेको, नपुगेको वा तिनिहरुको सहभागिता भए नभएको :

सार्वजनिक परीक्षण, पारदर्शिता सम्बन्धि काम भए नभएको :

आयोजना कार्यक्रम प्रति आम उपभोक्ताको धारणा :

अन्य कुनै विशेष खुलाउनु पर्ने विषयहरु :

ग) बजेटबाट प्राप्त उपलब्धि बारे लेख्ने :

६. अनुगमन गर्ने

क) पदाधिकारीहरुको नाम :

ख) पद :

ग) मिति :

अनुसूची - ६

(कार्यविधिको दफा १५ सँग सम्बन्धित)

<u>उपभोक्ता समितिले गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्ने प्रगति विवरण</u>

श्री राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय, मिति : २०७ / /

..... नं. वडा कार्यालय ।

विषय : प्रगति प्रतिवेदन पेश गरेको सम्बन्धमा ।

त्यस राप्तीगाउँपलिका, ... नं. वडा कार्यालय र हाम्रो बीच मिति ..... मा भएको सम्झौताको शर्त बमोजिम हामीले गरेको देहायको आयोजनाको कार्य प्रगति प्रतिवेदन साथ आवश्यक विल, भरपाई, उपभोक्ता समुह समितिको निर्णय समेत संलग्न राखी यसै साथ पेश गरेका छौ । ..... किस्ता भुक्तानी/जाँचपास फरफारक गरी पाउन अनुरोध गर्दछु ।

तपशिल

१. आयोजनाको विवरण

आयोजनाको नाम :

वडा नं. : टोल : बस्ती : उपभोक्ता समुहको अध्यक्ष :

२. आयोजनाको लागत

प्राप्त अनुदान रकम रु. ..... चन्दा रकम रु. .....

जनसहभागिता रकम रु. ..... जम्मा रकम रु. .....

३. हालसम्मको खर्च रु.

क. स्थानिय तहबाट प्राप्त रकम :

१. निर्माण सामाग्रीमा (सिमेन्ट, छड, काठ, ढुंगा वा फुवा, गिट्टी, उपकरण आदी) रु.

२. ज्याला :- दक्ष रु. :- अदक्ष रु. :- जम्मा रु.:-

३. मसलन्द सामान (कपि, कलम, मसी, कागज आदि) रु.

४. दैनिक भ्रमण भत्ता (सम्झौतामा स्वीकृत भए) रु.

५. प्राविधिक निरीक्षण वापत खर्च (सम्झौतामा स्वीकृत भए) रु.

६. अन्य

ख. जनसहभागिताबाट व्यहोरिएको खर्च रु.

श्रमको मुल्य बराबरको रकम रु.

जिन्सी सामान बराबरको रकम रु.

कुल जम्मा रु.

४. प्राविधिक प्रतिवेदन बमोजिम मुल्याङ्कन रकम रु.

५. उपभोक्ता समुहको निर्णय बमोजिम/समिक्षा बाट खर्च भएको रु.

६. कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य समस्याहरु :

क.

ख.

ग.

७. समाधानका उपायहरु :

क.

ख.

ग.

८. गाउँपालिका एवं अन्य निकायबाट अनुगमनको सुझाव

९. हाल माग गरेको किस्ता रकम रु.

१०. मुख्य खर्च प्रयोजन

११. प्राप्त रकम आयोजना बाहेक अन्य कार्यमा खर्च गर्ने गराउने छैनौ ।

.....	.....	.....	.....
प्रमाणित गर्ने	सचिव	कोषध्यक्ष	अध्यक्ष

अनुसुची - ७

कार्यविधिको दफा १७ सँग सम्बन्धित

उपभोक्ता समिति, सामुदायिक संस्था वा गैरसरकारी संस्थाको लगत

राप्ती गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मसुरिया, दाङ

उपभोक्ता समिति, सामुदायिक संस्था, गैससको नाम :

गठन भएको मिति :
बैंक खाता नं. :
बैंकको नाम :
पदाधिकारीको नाम, थर :
अध्यक्ष :
उपाध्यक्ष :
सचिव :
कोषाध्यक्ष :
सदस्यहरु :
सम्पर्क नं. :

(द्रष्टव्य : यस खातामा उपभोक्ता समिति, सामुदायिक संस्था,गैसस, निजि क्षेत्र, ठेकेदारका लागि पाना छुट्टाई अलग अलग विवरण राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।)